

Logikai tervezés házi feladat dokumentáció

Feladat: Éldetektálás

Készítette:

Benedek Ádám(CIB4N0)

K.Tóth Lilla Magdolna (QINJHB)

Konzulens:

Szántó Péter

2016. május 19.

Specifikáció

A megvalósítandó feladat egy képfeldolgozás. Az egység szürkeárnyaltos képeken éldetektálást végez. Az adatformátum 8 bites.

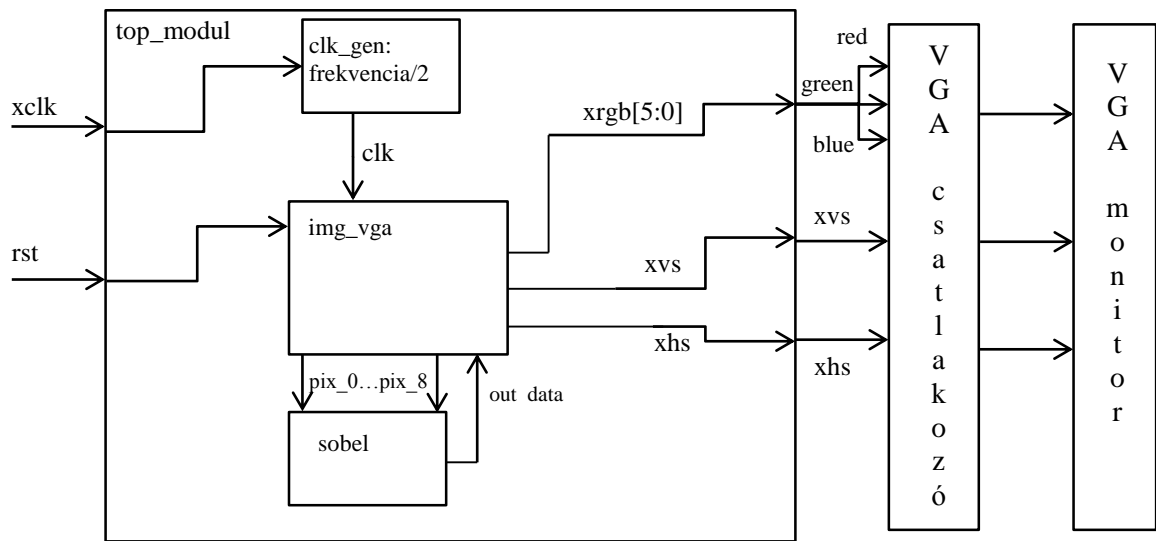
A házi feladat elkészítése során első lépésben az éldetektáló algoritmusokkal ismerkedtünk meg. Ehhez főként internetes forrásokat használtunk. Ezután átgondoltuk és kidolgoztuk a feladat részletes specifikációját.

Az elképzelés az volt, hogy real time valósítjuk meg, vagyis a bemeneti kép HDMI-n érkezne és egy HDMI→ DVI átalakítóm keresztül megjelenne monitoron az éldetektált kép. A félév során erre a megvalósításra nem jutott idő, de a későbbiekben szeretnénk ezt is megoldani.

A feladatnak egy egyszerűbb verziója került kidolgozásra. A feldolgozandó képet statikusan egy Blokk RAM-ba kell betölteni, majd azon elvégezni az éldetektálást. Végül VGA monitoron megjeleníteni az eredményt. Ehhez szükséges a megfelelő bemeneti kép előállítás, melyet MATLAB® segítségével készítünk el. A képet szürkeárnyaltosra kell konvertálni (8 bites adatformátum), majd azt txt fájlként a projekthez adni.

A feladat megvalósításához egy Logsys Spartan-6 FPGA kártya és kiegészítő VGA modul állt rendelkezésre. Illetve egy VGA csatlakozóval rendelkező monitor is szükséges volt a teszteléshez. A feladatot Verilog nyelven készítettük el.

Modul szintű blokkvázlat

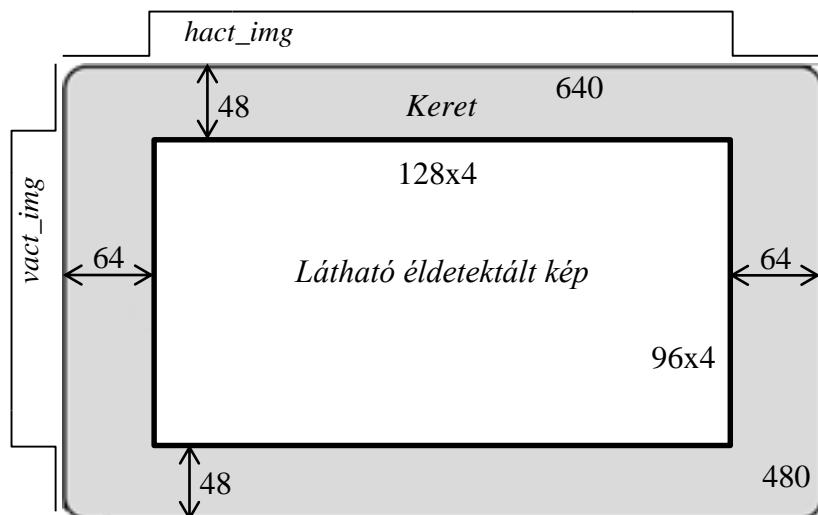
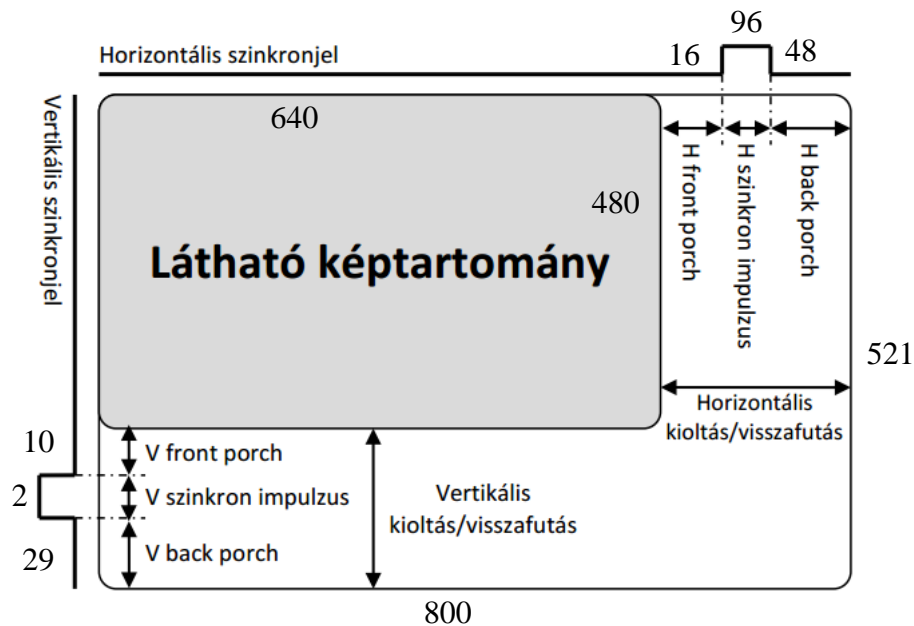
A fenti blokkvázlaton látható, hogy az elkészült feladat három modulra bontható: `clk_gen.v`, `img_vga.v` és a `sobel.v`. Ezen kívül a `top.v` és `pins.ucf` fájlok kerültek megvalósításra.

Modulok részletes leírása

A `top.v` `top_modul` fogja össze a projektet, itt van példányosítva az órajel felezést megvalósító és a kijelzést, éldetektálást végző modul.

Az 50MHz-es órajelet a VGA használata miatt felezni kell, mivel az 25MHz-es frekvenciával működik. Ennek megvalósítása DCM használatával történik. A bejövő órajelet buffereljük az `IBUFG` constrain segítségével. Az órajel felezéséhez teljesen elegendő egy DCM-t bekonfigurálni a 4 közül. Paraméterként meg kellett adnunk a bemeneti 50Mhz-es óra periódusidejét (20.0ns) és be kellett állítani a `CLKFX_DIVIDE` és `CLKFX_MULTIPLY` segítségével az órajel felezést. `CLKFX`-ről vettük le a felezett órajelet, amit egy `BUFG` bufferen keresztül juttatunk el a többi modulhoz.

A következő modul az *img_vga.v*. Ebben van megvalósítva a kép inicializálása a Blokk RAM-ba, illetve kijelzésért felelős jelek előállítása. Ezen kívül itt történik a sobel algoritmus meghívása is. Az *im_vga.v* modulban először a VGA-hoz szükséges jelek előállítása történik. Mivel a memóriába csak korlátozott méretű adat tölthető be, ezért mi a 4:3-os képarány megtartása mellett a 128x96 pixeles felbontást választottuk. A megjelenítési módot, illetve az ehhez szükséges jeleket az alábbi ábrákon foglaltuk össze, ahol a számok pixelekből értendők:

Az ábrák alapján látható, hogy az alpból 128x96-os képet négyszeres nagyításban és középre rendezve ábrázoljuk.

A modul elején egy *initial* blokkban történik a kép beolvasása. (Választhatunk három kép közül fordítás előtt.) A modulban található egy számláló, mely a 800x521 pixeles felbontásban számolja az aktuális pozíciót. Itt egy vertikális (*vcntr*) és horizontális (*hcntr*) számlálóról van szó. Ezeknek az értéke alapján generáltuk le az összes vezérlőjelet:

- *hsync* és *vsync*: szinkronjelek
- *hact_reg* és *vact_reg*: a látható képtartomány jelzésére vízszintes és függőleges irányban
- *hact_img* és *vact_img*: a középre pozicionált éldetektált kép megjelenítéséhez
- *act* és *act_img*: jelezzük, hogy a látható képtartományt, illetve azon belül az érvényes kép helyét rajzoljuk e ki az adott számláló értékekkel

Miután a vezérlőjelek előálltak, kiválasztjuk a *pix_cntr* változó segítségével a kép megfelelő egyetlen pontját. Ezután erre a pontra, pontosabban ezt körülvevő 8 pontra elvégezzük a konvolúciót a sobel maszkokkal (3x3 blokk), mely egy küszöbértéktől függően egyetlen bittel tér vissza: 1, ha él és 0, ha nem detektált élt. Fontos, hogy a kép széleinél ez az algoritmus „bajban lenne”. Ennek kiküszöbölésére ilyenkor 0-val hívjuk meg, vagyis biztosan fekete lesz majd a keret. Ezután már csak a kimeneti változók előállítására kerül sor. Az *rgb* tartalmazza az adott képpont színét. Itt lehetőség van a képet körülvevő keret színének módosítására.

A Sobel algoritmust megvalósító modulnak az aktuális pixelt körülvevő 8 képpontot kell beadni a következőképpen, ahol a p4 az aktuális pixel:

p0	p1	p2
p3	p4	p5
p6	p7	p8

Az éldetektáláshoz az alábbi két mátrixot kell használni, mellyel a horizontális és vertikális deriváltját számoljuk ki a képnek. Ezeket Sobel maszknak is szokták nevezni:

-1	0	+1
-2	0	+2
-1	0	+1

G_x

+1	+2	+1
0	0	0
-1	-2	-1

G_y

A 3x3 pixelekből álló mátrixot először a G_x -szel, majd G_y -nal kell elemenként összeszorozni. Ezután ezek abszolút értékét kell összegezni. Majd definiálható egy küszöb érték, melyet mi 128-nak vettünk, mely felett élt detektált az algoritmus és amely alatt nem tekintjük élnek az adott pontot.

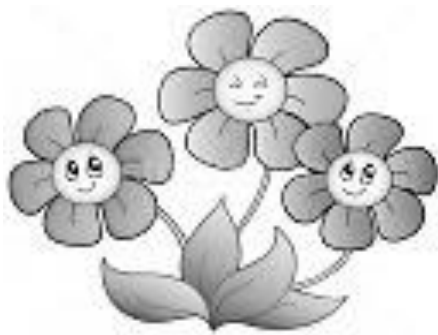
A Sobel tehát a p4-es pixelről állapítja meg, hogy él vagy sem a körülötte lévő pixelek alapján.

Eredmény

A feladat megvalósítása során szimulációt csak a kezdeti fázisban alkalmaztunk, amikor még nem volt meg a VGA kezelő modul. Ekkor szimuláció során beolvastuk a képet, és egy fájlba írtuk ki az eredményt. Ezután MATLAB-ba beolvasva ábrázoltuk a kapott képet, és megvizsgáltuk, hogy működik-e az algoritmus. Ehhez összehasonlításként egy scriptet is írtunk, mely elvégezte a Sobel éldetektáló algoritmust a képen. Miután ez sikerült a VGA modul tesztelése a VGA kiegészítő kártya és monitor segítségével történt.

Íme néhány kép, melyekkel teszteltük a működést:

HDL kódok

top.v:

```
module top_level(
    input xclk,
    input rst,
    output [5:0] xrgb,
    output xvs,
    output xhs
);
```

//órjel felezés: 25MHz a VGA miatt

```
wire clk;
clk_gen clk_gen_0(
    .clk_in(xclk),
    .clk_out(clk)
);
```

//kép beolvasás, a modulon belül sobel algoritmus, majd a képernyőre rajzoltatás

```
img_vga img_vga_0(
    .clk(clk),
    .rst(~rst),
    .rgb(xrgb),
    .vsync(xvs),
    .hsync(xhs)
```

```

    );
endmodule //////////////////////////////////////////////////
////////////////////////////////////////////////

```

clk_gen.v:

```

module clk_gen(
    input clk_in,
    output clk_out
);

wire clk_in_bufg;
IBUFG ibufg_in ( //Bejövő órajel bufferelése
    .O(clk_in_bufg),
    .I(clk_in)
);

DCM_CLKGEN #(
    .CLKFXDV_DIVIDE(2), // Ezt az osztót nem használjuk
    .CLKFX_DIVIDE(64), // Ezzel állítjuk be a 64 es osztást
    .CLKFX_MD_MAX(0.0),
    .CLKFX_MULTIPLY(32), // 32-vel szorozva kijön az órajel felezés
    .CLKIN_PERIOD(20.0), // 20ns - 50MHz
    .SPREAD_SPECTRUM("NONE"),
    .STARTUP_WAIT("FALSE")
)
DCM_CLKGEN_0 (
    .CLKFX(clkfx), // Innen vesszük le a 32/64-el osztott órajelet
    .CLKFX180(),
    .CLKFXDV(), // Innen vehetnénk le CLKFX CLKFXDV_DIVIDE-al osztottját
    .LOCKED(),
    .PROGDONE(),
    .STATUS(),
    .CLKIN(clk_in_bufg), // 1-bit input: Input clock
    .FREEZEDCM(1'b0),
    .PROGCLK(1'b0),
    .PROGDATA(1'b0),
    .PROGEN(1'b0),
    .RST(1'b0)
);

BUFG bufg_dcm0_clkfx ( //Kimenő órajel bufferelése
    .O(clkfx_bufg),
    .I(clkfx)
);

assign clk_out = clkfx_bufg;
endmodule
////////////////////////////////////////////////

```

img_vga.v:

```

module img_vga(
    input clk,
    input rst,
    output [5:0] rgb,
    output vsync,
    output hsync
);

```



```

parameter WIDTH = 128;
parameter HEIGHT = 96;

//kép beolvasása blockram-ba
(* ram_style = "block" *)
reg [7:0] img [WIDTH*HEIGHT-1:0];
initial $readmemh("virag_128_96.txt", img);
//initial $readmemh("vik_128_96.txt", img);
//initial $readmemh("kocka_128_96.txt", img);

//horizontális és vertikális pixel számlálók
reg [9:0] hcntr;
reg [9:0] vcntr;
always @(posedge clk)
    if(rst)begin
        hcntr <= 10'b0;
        vcntr <= 10'b0;
    end
    else if(hcntr == 799)begin
        if(vcntr == 520)
            vcntr <= 0;
        else
            vcntr <= vcntr + 1;
        hcntr <= 0;
    end
    else
        hcntr <= hcntr + 1;

//hsync jel
reg hsync_reg;
always @(posedge clk)
    if(hcntr == 655 | rst)
        hsync_reg <= 0;
    else if(hcntr == 751)
        hsync_reg <= 1;

//vsync jel
reg vsync_reg;
always @(posedge clk)
    if((vcntr == 489 & hcntr == 799) | rst)
        vsync_reg <= 0;
    else if(vcntr == 491 & hcntr == 799)
        vsync_reg <= 1;

//aktuális tartomány horizontálisan
reg hact_reg;
always @(posedge clk)
    if(hcntr == 799)
        hact_reg <= 1;
    else if(hcntr == 639)
        hact_reg <= 0;

//aktuális tartomány vertikálisan
reg vact_reg;
always @(posedge clk)
    if(vcntr == 520 & hcntr == 799)
        vact_reg <= 1;
    else if(vcntr == 479 & hcntr == 799)
        vact_reg <= 0;

```

//aktuális tartomány horizontálisan kép kirajzolásához

```
reg hact_img;  
always @(posedge clk)  
    if(hcntr == 63)  
        hact_img <= 1;  
    else if(hcntr == 575)  
        hact_img <= 0;
```

//aktuális tartomány vertikálisan kép kirajzolásához

```
reg vact_img;  
always @(posedge clk)  
    if(vcntr == 47 & hcntr == 799)  
        vact_img <= 1;  
    else if(vcntr == 431 & hcntr == 799)  
        vact_img <= 0;
```

//aktuális tartomány: látható képtartomány és kép (körülötte keret)

```
reg act;  
reg act_img;  
always @(posedge clk)  
    if(rst) begin  
        act <= 0;  
        act_img <= 0;  
    end  
    else begin  
        act <= (hact_reg & vact_reg);  
        act_img <= (hact_img & vact_img);  
    end
```

//pixelek címezése

```
wire [9:0] vcntr2;  
wire [9:0] hcntr2;  
assign vcntr2 = vcntr - 48;  
assign hcntr2 = hcntr - 64;
```

```
reg [14:0] pix_cntr;  
always @ (posedge clk)  
    if(rst)  
        pix_cntr <= 0;  
    else  
        pix_cntr <= vcntr2[9:2]*WIDTH + hcntr2[9:2];
```

//3x3 blokkok a sobel algoritmus számára

```
reg [7:0] pix_0_reg, pix_1_reg, pix_2_reg, pix_3_reg, pix_5_reg, pix_6_reg, pix_7_reg, pix_8_reg;
```

```
always @ (posedge clk) begin  
    if((pix_cntr <= (WIDTH-1)) | // a kép szélének kezelése  
        (pix_cntr%WIDTH == 0) | // első sor, első oszlop, utolsó oszlop, utolsó sor esetén fekete a pixel  
        ((pix_cntr-(WIDTH-1))%WIDTH == 0) |  
        (pix_cntr > (WIDTH*HEIGHT-WIDTH)) |  
        ~act_img)  
        begin  
            pix_0_reg <= 0; //így fekete lesz a kép széle  
            pix_1_reg <= 0; //1 esetén pedig fehér  
            pix_2_reg <= 0;  
            pix_3_reg <= 0;  
            pix_5_reg <= 0;  
            pix_6_reg <= 0;  
            pix_7_reg <= 0;
```

```

        pix_8_reg <= 0;
    end
else begin
    pix_0_reg <= img[pix_cntr-WIDTH-1];
    pix_1_reg <= img[pix_cntr-WIDTH];
    pix_2_reg <= img[pix_cntr-WIDTH+1];
    pix_3_reg <= img[pix_cntr-1];
    pix_5_reg <= img[pix_cntr+1];
    pix_6_reg <= img[pix_cntr+WIDTH-1];
    pix_7_reg <= img[pix_cntr+WIDTH];
    pix_8_reg <= img[pix_cntr+WIDTH+1];
end
end

//sobel algoritmus
wire out_data;
sobel sobel_0(
    .clk(clk),
    .rst(rst),
    .pix_0(pix_0_reg),
    .pix_1(pix_1_reg),
    .pix_2(pix_2_reg),
    .pix_3(pix_3_reg),
    .pix_5(pix_5_reg),
    .pix_6(pix_6_reg),
    .pix_7(pix_7_reg),
    .pix_8(pix_8_reg),
    .out_data(out_data)
);

//színek előállítása
reg [5:0] rgb_reg;
always @(posedge clk)
    if(act_img)
        rgb_reg <= {6{out_data}};
    else if(act)
        rgb_reg <= 6'b101011; //itt lehet a keretnek színt adni
    else
        rgb_reg <= 6'b0;

//kimenetek
assign rgb = rgb_reg;
assign hsync = hsync_reg;
assign vsync = vsync_reg;

endmodule ////////////////////////////////////////////
//////////
sobel.v:

module sobel(
    input clk,
    input rst,
    input [7:0] pix_0,pix_1,pix_2,pix_3,pix_5,pix_6,pix_7,pix_8,
    output out_data
);

wire signed [10:0] gx, gy; //11 bit: gx es gy max ertekei: 255*4 + 1
wire signed [10:0] abs_gx, abs_gy; //absz.ertek
wire [10:0] sum; //kimenet: max 255*8 bit lehet

```

```
assign gx=((pix_2-pix_0) + ((pix_5-pix_3)<<1) + (pix_8-pix_6)); //sobel maszk (horizontális)
assign gy=((pix_0-pix_6) + ((pix_1-pix_7)<<1) + (pix_2-pix_8)); //sobel maszk (vertikális)
```

```
assign abs_gx = (gx[10] ? ~gx+1 : gx); //ha negativ: absz erteket veszem
assign abs_gy = (gy[10] ? ~gy+1 : gy);
```

```
assign sum = abs_gx + abs_gy; //x es y irany osszeadasa
```

```
assign out_data = sum[10:7]; //ha nagyobb 128-nál a kimenet 1 (él); 0 (nem él)
```

```
endmodule
```

```
////////////////////////////////////
```

pins.ucf:

```
NET "xclk" LOC="P55";
NET "rst" LOC="P67" | PULLUP;
```

```
NET "xrgb<5>" LOC="P137" | IOSTANDARD=LVC MOS33;
NET "xrgb<4>" LOC="P138" | IOSTANDARD=LVC MOS33;
NET "xrgb<3>" LOC="P139" | IOSTANDARD=LVC MOS33;
NET "xrgb<2>" LOC="P140" | IOSTANDARD=LVC MOS33;
NET "xrgb<1>" LOC="P141" | IOSTANDARD=LVC MOS33;
NET "xrgb<0>" LOC="P142" | IOSTANDARD=LVC MOS33;
NET "xvs" LOC="P134" | IOSTANDARD=LVC MOS33;
NET "xhs" LOC="P133" | IOSTANDARD=LVC MOS33;
```

```
NET "xclk" TNM_NET = xclk;
TIMESPEC TS_xclk = PERIOD "xclk" 50 MHz HIGH 50%;
```

Felhasznált források

http://logsys.mit.bme.hu/sites/default/files/page/2009/09/LOGSYS_VGA_PS2_modul.pdf

<http://www.sciencepublication.org/ijast/documents/proceeding/46.pdf>